

gle.com/file/d/1GFwBHsJfDSzYbW9KKB5ItJWmzifhu-k/view (дата звернення: 14.11.2020);

2. Мельник М.І. Формування інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств в сільському господарстві. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами». Полтава, 2018. – С. 30-36.

3. Н.В. Войтович. Інноваційно-інвестиційне забезпечення розвитку аграрної сфери економіки України. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2014. № 3. С. 59-66;

4. Павленко І. І., Білінська (Колісцеська) В. Ю.. Інноваційно-інвестиційне забезпечення розвитку сільського господарства в Україні. Теоретичні та прикладні питання економіки. 2015. № 1 (30). С. 104-113;

5. Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2011 року № 389. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 12.11.2020);

6. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від від 08.09.2011 № № 3715-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text> (дата звернення: 14.11.2020).

Корнієнко В. М.,

к.ю.н, доцент, доцент кафедри земельного та аграрного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Дудік А.О.,

студент 4 курсу, 1 групи, факультету адвокатури, НЮУ ім. Ярослава Мудрого

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Ведення сільського господарства, як центральної ланки аграрного сектору економіки, передбачає виникнення тісного взаємозв'язку

між економічною діяльністю та охороною навколишнього природного середовища. Варто зазначити, що сучасний екологічний стан агроєкосистем в Україні потребує поліпшення. Щоб зберегти корисні властивості землі, її використання повинно бути збалансованим та ефективним, здійснюватись на основі виконання ряду заходів щодо збереження продуктивності земель, підвищення їх екологічної стійкості та родючості, зменшення порушень структури та ущільнення ґрунту, відновлення його водного та повітряного режимів. Саме процес екологізації сільськогосподарського виробництва дасть змогу забезпечити виконання вищезазначених завдань [1, с.95].

Перш за все, варто зазначити, що ж таке екологізація сільськогосподарського виробництва. Цікавим є те, що на законодавчому рівні відсутнє визначення даного поняття. Однак, на мою думку можна вважати цілком легітимним та належним визначення, яке містилося у проекті ЗУ “Про сільське господарство” (станом на 17.05.2012), де вказано, що екологізація сільського господарства – система загальнодержавних, галузевих і регіональних заходів, спрямованих на впровадження в практику сільськогосподарського виробництва якісно нових, екологічно безпечних видів техніки, технологій та організації матеріального виробництва, способів і методів функціонування аграрного виробництва з метою раціонального використання природних ресурсів, їх збереження, відтворення та підтримання динамічної екологічної рівноваги в навколишньому середовищі.

Водночас, у законодавстві України все ж таки діють нормативно-правові акти, котрі сприяють екологізації виробництва та визначають перелік обов’язкових вимог, щодо ведення сільськогосподарського виробництва з дотриманням екологічних норм та стандартів. До таких актів можна віднести: Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року, Закон України «Про пестициди і агрохімікати» від 2 березня 1995 р., Закон України «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 року, Закон України «Про охорону земель» від 19 червня 2003 року, Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23 травня 2017 року, Закон України «Про відходи» від 5 березня 1998 року тощо.

Однак, наявність достатньої кількості законів, що регулюють дане питання, не забезпечує достатньої якості їх виконання. Од-

нією з причин порушення екологічних вимог з боку виробників є відсутність дієвого механізму правового забезпечення екологізації сільськогосподарського виробництва.

Варто зазначити, що з 1 січня 2020 року набув чинності Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» в якому процесу екологізації приділяється окрема увага [6]. Однак, на мою думку приписи даного закону є досить загальними. Наприклад у IV розділі “Етапи реалізації державної екологічної політики” законодавець оперує явно узагальнюючими та оціночними поняттями без конкретного змістовного навантаження. Зі змісту закону, можна зрозуміти, що конкретний механізм для досягнення поставлених цілей – відсутній.

Також дуже важливим фактором успішної екологізації сільськогосподарського виробництва є ефективне здійснення повноважень органами державної влади та їх спільна участь у досягненні поставлених цілей. Так, відповідно до Положення «Про Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2019 р., новоутворене Міністерство є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, державну політику у сфері сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави. Водночас формування політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, згідно з Положенням «Про Міністерство енергетики та захисту довкілля України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 р. в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р., забезпечує Міністерство енергетики та захисту довкілля України.

Вказані органи було створено з метою проведення реформи щодо оптимізації системи органів виконавчої влади, шляхом перейменування та поєднання деяких функцій [4]. Але запровадження даної реформи, на мою думку, істотним чином перешкоджає проведенню екологізації сільськогосподарського виробництва. Адже сама назва Міністерства енергетики та захисту довкілля

України вже містить у собі дві протилежні функції, а отже завдання та цілі будуть створювати певний конфлікт інтересів, що безумовно, унеможливить здійснення Міністерством потрібних для екологізації заходів.

Отже, підсумовуючи вищенаведене, можна виділити певні шляхи вирішення та подолання правових проблем екологізації сільськогосподарського виробництва.

По-перше, варто створити таку нормативно-правову базу, яка мала б чіткий механізм виконання цілей екологізації, забезпечувала відповідальність за недотримання екологічних норм суб'єктами сільськогосподарського виробництва, та встановлювала відповідальність для посадових осіб органів державної влади, котрі відповідальні за виконання плану екологізації. У даному випадку, на мою думку, варто впровадити більш жорсткі міри.

Також, дуже важливим кроком для якісної екологізації агросектору буде створення досконалої системи органів державної влади, котрі матимуть на меті досягнення цілей спільними зусиллями. В такій системі завдання та мета у органах державної влади мають бути дещо схожими, а отже виконання поставлених цілей у даному випадку має бути можливим шляхом об'єднання спільних зусиль, що у свою чергу може дати максимальний результат.

Список використаної літератури:

1. Курман Т. В. Екологізація традиційного сільськогосподарського виробництва як засіб забезпечення його сталого розвитку: правові аспекти. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. № 4. 2018. С. 95-99.

2. Погріщук Г. Б. Інноваційно-орієнтований розвиток сільськогосподарського виробництва на засадах екологізації : монографія. Тернопіль : Крок, 2016. 426 с.

3. Про деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів 2 вересня 2019 р. № 829. Офіційний вісник України. 2019. № 71. Ст. 2508.

4. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1999 р. № 1264-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 41. Ст. 546.

5. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28 лютого 2019 р. № 2697-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 16. Ст. 70.

6. Цибуляк А. Г. Екологізація сільського господарства в умовах глобалізації. Агросвіт. №9. 2016. С. 34-36.

*Лозова А. А.,
студентка 4 курсу факультету адвокатури
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА В ГАЛУЗІ ВИНОРОБСТВА В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Традиційно склалося, що виноградарство і виноробство – основоположні галузі сільськогосподарського виробництва і перспективні види аграрного бізнесу. Виноградарсько-виноробна галузь України завжди забезпечувала значні надходження до бюджету держави та суттєво впливала на рівень соціально-економічного розвитку виноградарських регіонів, надаючи можливість створення десятків тисяч робочих місць для сільського населення і підвищення рівня їх життя. Окрім цього, виноградарство відноситься до галузей, що мають перспективи виходу на світовий ринок із якісною та конкурентоспроможною виноградною продукцією.

Серед правопорушень у сфері виробництва й реалізації виноградної продукції особливо актуальним на даний час залишається питання виробництва й реалізації недоброякісної продукції.

Поширеним видом цього правопорушення є фальсифікація вин, вермутів, коньяків і бренді, під якою, відповідно до п. 32 ст. 1 Закону України «Про виноград та виноградне вино» [1], розуміється умисна, з корисливою метою підробка вин, вермутів, коньяків України, бренді за їх походженням (місцем виробництва) або їх складом шляхом додавання нешкідливих чи шкідливих для здо-